

פ ר ר ו ט ו ר ל ל 30
מישיבת ועדת הפנים שהתקיימה
ביום ג', כ"ח באדר תשי"ב - 25.3.52 גיעה 08.50.

השתתפו: ל. ספיר - היו"ר
ע. אסף
ל. בן-צבי
ר. הכהן
נ. חת
ל. יעריהו
א. פרי
ס. חזני

בעדרו: א. אלטמן
ח. אריאג
ס. ארם
ש. בבה
ל. גורי
ח. תובי
א. כהן
ג. מועדי

מוזמנים: צ. זילביגר - משרד המשפטים
ל. סילברסטון - משרד הפנים
ס. רוטנברג

אני פותח את הישיבה.

היו"ר ל. ספיר:

היות והכנסת תסג היום ומחר רק ישיבה אחת
כדי לאפשר לוועדת הכספים לסיים את הדיון
בתקציב, אני מציע שנראה זאת כהזדמנות גם בגילנו ונטיים את חוק פקודת
העלויות.

ע. אסף:

אני מציע שאמין שבספיק לגמור את הכל.

היו"ר ל. ספיר:

אני מציע שבצניע בחוק תקציבי המועצות
הדתיות.

ע. אסף:

כידוע אני מתנגד לחוק והצעתי להחזירו
לממשלה. לפי הנוהל המקובל אצלנו אין לי

א. פרי:

אפשרות להטניס הצעה כזאת לגופו של דבר, ואין לי דרך אחרת אלא הדרך
ההפגנתית: אני מציע להאריך את ההצעה הדתית ביום אחד: עד
ה-1 באפריל 1952. אין לי ברירה אלא בדרך זו להביע את התנגדותי לעצם
החוק.

ה צ ב ע ה

היו"ר ל. ספיר:

- בעד ההצעה להאריך ליום אחד - 1.
- בעד ההצעה להאריך ל-6 חודשים - 1.
- בעד ההצעה להאריך לשנה - 4.

הוחלט: להאריך את החוק לשנה אחת.

הסתייגות לא. פרי: להאריך ליום אחד; ל. ספיר:
להאריך ל-6 חודשים.

אני מבקש לרשום כי נמנעתי.

ל. יעריהו:

דל/מי

הי"ר י. ספיר:

אנל מבין מבטור הודעה כי דעת חברי הוועדה, ללא הבדל לאיזו תקופה הם מציעים להאריך את חוקי החוק, היא, כי חוק תקופה זו על המסילה ועל סגור הדמות להביא לכנסת את הצעת החוק הובטחה. כמו כן דעת חברי הוועדה היא שיהיה זה המועד האחרון אל הארכה.

חוק לתיקון פקודת העיריות.

הי"ר י. ספיר:

הגענו עד סעיף 102 (III).

אנלי חבר המועצות העירוני על המושג "קרקע תפוסה". כנראה הם מציעים לבטל בכלל את המושג הזה, מפני שהם גורסים שהוא מאריך מקום לניצול לדעה ולהתחמקות מן המסים. ההבדל הוא בכך שלגבי קרקע תפוסה הארנונה בכללת בסוג הוטה יחסית יותר לפי ההכנסה על הקרקע ולא לפי הערך הקפיטלי של הקרקע.

בעיה ניהולית המתעוררת בסעיף זה היא בקשר עם הארנונה הכללית והמושג "מקום".

ה' רוטנברג:

המושג קרקע תפוסה הכרחי ביחוד לגבי תל-אביב וחيفا, כי ישנם מקומות שיש בהם

גרוטאות זכו'.

ע. אסף:

אין להתעלם מן העובדה שבמסמכים מסויימות המושג "קרקע תפוסה" ינוצל לתשלום פחות מס.

ה' רוטנברג:

כשאין דמי-שכירות מסויימים, אפשר להעריך זאת לא נמנעתי על מקרים כאלה באיזו שהיא טוענה.

הי"ר י. ספיר:

הארנונה הכללית אינה קטורה במס הרכוש. לכן אין הערה זו צריכה לבוא בסעיף זה. אנל בעל הקרקע איכולה להיות אדמת בנין יכול לסעון כי אינו רשאי לעשות ברכושו ברכונו, כי המסיר את המקום לפני בנייה והדיר סוגן על-ידי חוק הדיריים.

ה' זילבנברג:

יורטה לי להעמיד את חברי הוועדה על החידוש הבהצעה זו. לגבי ארנונה הרכוש היסוד הוא הסווי לצורך הארנונה, כלומר: או ערך הקרן או דמי-השכירות המתקבלים בפועל. עד כה היו נוהגים להעריך על יסוד דמי-השכירות המיוערים. החידוש הוא בקביעת הארנונה לפי דמי השכירות המסתלמים בפועל. אין כאן שינוי עקרוני של הבסיס, אלא שתיבתן סמכות לדרג, כפי שנאמר בסעיף-קטן (ב).

אשר לחלוקת הנכסים עצמם, למעשה הוכנס לפי צעו חידוש אחד בלבד, והוא המושג "אדמה חקלאית". עד כה חילקו את הקרקעות לתפוסות ולבלתי תפוסות. עכשיו אנחנו מחלקים את הקרקע התפוסה לקרקע לצרכי חקלאות - שעליה תהיה ארנונה בסגור נסוך בהדגה - ולקרקע תפוסה אחרת. כל החסרות שהובאו לגבי קרקע תפוסה, במידה שלא נתמטמו עד כה אין להגיש בהם עלולים להתאמת להבא. בנידון זה לא נשתנה דבר פרט לכך שהעמיד יהיה דירוג. הבסיס הכללי נשאר כפי שהיה קודם: דמי השכירות מסתלמים בפועל.

הי"ר י. ספיר:

השענה היתה שגם קודם היה החוק לקוי.

ה' זילבנברג:

בקר עת האלה "מקום", יורטה לי להציע למחוק זאת. מליש אלו אינן במקומן. סעיף-קטן (ב) מתיר דירוג כללי לגבי מוגים ונבים אל נכסים באיזורים שונים של העיריות. ולפי השיטות הנכסיות וביצולם. על כן אין צורך היום בהדגשת הפרט הזה. בהצעה המקורית לא היה סעיף-קטן (ב) ולכן היה צורך להכניס את הגורמים האלה.

הי"ר י. ספיר:

כל הדברים האלה בנויים על הנחה שתתקבל הצעה א' בקשר עם שיטת השומה. אם תתקבל הצעת האושרת שהשומה לא תהיה לפי קטיגוריות אלא לפי יחידות או סכומים, אז יהיה המושג "שיעורי הארנונה יכולים להיות שונים" מרחיק לכת.

דל/מי

ג. חת:

בדומה ללי ההצעה הנוצעת כאן מתאימה גם
לאפשרות הזאת.

היו"ר ל. ספיר:

לפני ההצעה הסנוסחת כאן צריכה ועדת הנומה
לקבוע את הסוג והטיב. לפי הצעתי ייקבעו
נקודות לכל בית, לכל סגור, והוועדה לא תקבע את הארנונה אלא תקבע מחוזים
מסויימים מן הסוג. במקרה זה המליץ "ליעורל ארנונות" אינן מתאימות. אם
תתקבל הצעתי ואם תימנענה המליץ האלו יהיה ברור ליעורל הארנונה יכול
להיות טובה לא רק לכל קטיגוריה אלא יכולים להיות מחוזים טובים בקטיגוריה
אחת, וזה דירוג כפול.

ב' זינגר:

גם הצעת היוזב-ראש ביתנת לגיטוי בטעיף-קטן
(ב) ואין צורך בפירוט בטעיף-קטן (ג). אני
מניח שדעת הוועדה היא כי יש ליעורל החל על אדמה חקלאית לא יעלה על
רבע מזה החל על אדמה תפוסה. גם את זאת אפשר לשלב במסגרת טעיף-קטן (ב).

א. פרי:

בטעיפים-קטנים (|||)(|||)(|) נאסר במפורש
הארנונה צריכה להיקבע בהתחשב עם טיב הבנין.
בטעיף (ב) נאסר "יכולים להיות". כלומר, בטעיף הראשון זוהי חובה, ובטני -
זכות. בעת הניסוח יד להביא זאת בחשבון.

ה' י. בן-צבי:

באיוזה צורה שלא ישומו את הבנינים או הקרקעות,
התשלום צריך להיות לפי הערכת האיכותו של
המקום. צריכה להיות השוואה בין מה ששולם מקום פלוני ביחס למקום אחר.
נוסף לכך אפשר להכניס דירוג אם שוכרים בני חדרים או מאתים חדרים. אין
להכניס לכאן את בעיית האפירות. גם ברצוננו להכניס דירוג בוסף הנובע
מתוך נתונים אלה צמודים לשכר (כל באותו בית יכולים לגור 10 נפשות או
2 נפשות) צריך להתאים לכך את מבנה המסמכים הגלים.

בטעיף (ג) כתוב "יודרגו לפי שימושם". זוהי
הוצאה של מבנה הארנונה, של קביעתה לפי הטיב. יש כאן כפילות לגבי מה שנאסר
בטעיפים (!), (|||) ו- (|||). אם תתקבל הצעתי ביחס לקביעת הארנונה לפי
מחוזים, אז יכולים ליעורל הארנונה להיות מכוונים לגובה האחוז שמטילים
ואז מתעוררת השאלה מה פירוש "מודרגים לפי שימושם או ניצולם של הנכסים".
פה נצטרך להבדיל בין בנינים המסמכים למגורים, בנינים המסמכים לצרכי
תעסיה ובנינים המסמכים לחקלאות.

י. בן-צבי:

אם גרלים שלוש אנשים בחדר אחד מפני שאינם
יכולים להשיג חדר לכל אחד, מדוע ישלמו
שליש מן הארנונה? האפירות נותנת זכות לדרוש יותר, מפני שיש ניצול יותר
גדול של הדירה.
מה שנוגע לניצול של סגורים, יש הבדל אם
אדם מחזיק רעשיים על הקרקע - שאין להם שום קשר לקרקע - או שהוא מחזיק
שם טרקטורים, גרו'ים וכדומה. למן יש מקום לדירוג כזה.

אני מציע גם להתחשב אם הבית או הסגרם
מוחזק לשימוש של בעליו, או שמחלים להעלות מחירים לספקולציה.

ז. חזני:

אין מרכזים את הדירוג בטעיף-קטן (ב), אני
חושב שצריך להוסיף את המלה "לפני טיבם".
העובדה שדירה נמצאת באיזור מסויים עדיין אינה מספיקה, כי באותו איזור
ישנן דירות בטיב טובה.

חתת איזו קטיגוריה מכניסים את הדירוג לפי
מספר החדרים? יש הגיון שדירה בת ארבעה חדרים תשלם יותר מאשר פי ארבעה
שדירה בת חדר אחד.
כיצד חושב מסדר הפנים להביא לכך שדיירי
המטנה ישלמו את המס הזה?

היו"ר ל. ספיר:

הדירה הראשית הוא האחראי כלפי הרשות המקומית
עבור המס.

דל/מי

ה' זילברברג:

ההצעה המקורית היתה שפטרות יל זיקה בין הוריות המקומיות לבין זיקה המכונה. לפי בקשת הרשויות המקומיות עצמן ביטלנו זאת.

ע. אסתר:

היות וזיכרון כשה הצעות העניין זה, עלינו להביע למקורות, כי אין לנו אלא אפשר לעבוד את החוק ובין לבד על יסוד מה לדון. קשה להיכנס לבטיחה כיוון הניצול של הרירה. אם ברצוננו היותה זיקה בגלל רגלים, צריך להיכנס למירוץ עם ילדים, אם זה מבטיח טובה, אם לא מתפרנסים בעצמם ומרוויחים מספיק. אין לזה סוף. לא ניכנס לניחוח של הוויכוח.

א. פרי:

האם ההגדרה "לפי שימושים או ניצולם" כוללת את מידת האפילויות?

ה' זילברברג:

לדעתי, מידת הניצול עלולה לכלול את מידת האפילויות.

היו"ר ז. טפיר:

כן, לפי הגיון ההצעה, ככל שהאפילויות יותר גדולה צריך לשלם יותר.

א. פרי:

ברצתי לי לצרף להדגיש את הדבר הזה. אסף את כל האפילויות אינה קובעת. אפשר להביא כי החוק כוללנו יזנו טוב. יכול להיות מצדו שיהיה לו זיעור סבבה, ואף על פי כן ייכנס למה שיהיה לו. מחוסר ברירה, ויצטרך לשלם סבבה. יש בכך אל-צדק. אפשר לטבוע זאת רק על ידי שינוי החוק ביסודו. מבחינה זאת האפילויות היא גורם שלילי להביאו בחשבון.

כתוב כל שיפורי הארנונות יהיו טובים ומודרגים לפי שימושים וניצולם. מדוע נאמר לגבי החלק הראשון כי הם "יהיו טובים" ולגבי החלק השני - "יהיו מודרגים". מדוע לא נאמר "מודרגים" גם לגבי החלק הראשון. מדוע הפרוגרמה אינה חלה על שני החלקים?

ב. חת:

צריך להתחיל לחוק יהיה ברור עד כמה שאפשר. אבל יבין יסעיף-קטן(ב) נובע גם לארנונות הרכוש וגם לארנונות כללית. גיוס לארנונות הרכוש אבי מציע לקבוע עקרון אחד בלבד: איזורי. יש לסנוע אפשרות של קפאליה אינדיבידואלית. יש לקבוע מה יכול להיות היזרוג בארנונות הרכוש, ומה - ג רנונה כללית. אין להתחשב ביוצאים מן הכלל. אשר לארנונות כללית, אבי מציע דירוג לפי ערכם של הנכסים לצורך סבירות. העקרון הזה כולל כבר את מקום הימצאם של הרכוש, את טיבו, את טובו.

הייתי מציע להגביל את זכותה הטכסימלית של העיריה בהטלת המס, כיוון שהיא מוסר לגיטליבי ברובת מסנה.

ה' רוטנברג:

אין מנחנו מעונינים בכל הרשויות המקומיות תהיה צורה אחת לדבר. יש הבדלים טובים בין עיריות שונות. אין מנחנו יכולים לקבוע את הדירוג ואת הטכסימום. האובייקטים שעליהם אנו מטילים את המס וזיה יקרום לסקום. גם בעיריות יושבים בבחרי האזינו, וזה צורך ליסוד על תיאום.

ביטלנו לחוק זה את ההפחתה שהיתה בחוק הקודם בקשר עם בנינים. דבר זה מחייב אותנו להחיל אותו אחר על בנינים לחרושת ותעסיה. אבי חושב צריך להחזיר לזר הפנים לזכור שלא יהיה ניצול לרעה ואפליה על מיוזרי אחד ביתם לפני. אבל במקום מן הוועדה להתחשב בכך ולגטח את הטעיף בצורה שתאפשר לכל עיריה להחיל את המסיה לפי התנאים המיוחדים לה.

היו"ר ז. טפיר:

אין מנחנו מעבדים את החוק; מנחנו לומדים את הגעיה. אבי מציע שמנחנו נשכע גם דעת מוסחים לשמאות. כל מה שאני יודע מן הפרק הזה הוא הוועדות השומה בכל הארץ הן דילטנטיות.

ועדת הפעלים
25.3.52

רל/פי

הינו"ר ז. טפליר:

לפי החלוקה של שרונות רכוש ומלכודת
כללית יוצא שהיה צורך בעל בית וגר בדירתו
לשל פחות מפי המכיר את הדירה. לועמי, המסכן לגבי גובה המסים תלוי
בגובה ההכנסה. כדורחיה להבליטתה כן זה החלטה של הקפאת ההכנסה בטח
זה. ייתכן בעיה שהרבה מתקלקל מפני לא בעל הבית ולא הדיר דומגים
לתיקונם. לכן הצעתי למינסה שאין לעשות את הדירוג באורה כזו. אם בעטה
את הדירוג לפי היקף המוסכמן, יהיה המדל בין אדם הגר בדירתו ובין אדם
המסכיר חרובי. אבל מציע לא להכניס דירוג מדגרים שאינם ניתנים לדירוג.
אם במקרה אחד גרילי בעל אגלים בגלוי הדריש ובמקרה שני גרילי אגלים
בחדר אחד ומסכירים את יתר המדרים בגלל מצבם הקשה, השט הם צריכים לשלם
אחוז יותר גבוה? הרי הרכוש אז הוא אותו רכוש. אדם שהיה בעל בית למאה
חדרים משלם מסילא מס הכנסה בקטגוריה אחת, איננו יכול להכותו על כך
פעמיים. מלבד זאת, ככל שהנזל עליו מן יותר גבוה בעירייה, האוצר
משלם מזה, למשל, 60%, על ידי הקטנת מס ההכנסה.

מה הוא המודד לגבי שרונות כללית? בנהריה,
למשל, המודד הוא מידת הניצול. לפי זה יכולה הדירה היפה ביותר לשלם
סכום קטן.

תפקיד המדק איננו לכבול את העיריות אלא
לקבוע תנאים מסוימים. מוטב שיהיה להגדרה: ערך הדירה או המקום
בו היא נמצאת. במקרה זה המודד הוא המדר הנומינאלי. על ידי דירוג זה
איננו יכולות להיות מערכות שונות גבוהות איננו. איננו מאמין באפשרות
על דירוג לקבול איננו סגורים.

מידת הניצול והשימוש ניתנת לגבי מסוגים,
קרקע תפוסה מדיה וקלמית, אך לא לגבי בנייני מגורים. אם מקבלים כמסל
את שכר הדירה, אפשר לקבוע את המסוטים שבו הפוך להשכיר מדרס מסויים.
(ה' רוטנברג: איין?) אפשר להבליט בחיכוך את מידת השימוש, את המיזור וכו'.

היקומעית מוגים, יכול אדם מסויים לערער
על שהוא בכלל מסוג מסויים. אבל ייתכן גם לערער, וחשבו מעד שיהיה
שוויון בטובה.
אני חוזר על הצעתי להזמין מוסחים.

ה' רוטנברג:
אין זה עניין של מוסחים אם לרשות בדמימות
המוסח מספרים או אותיות. זה עניין של
טכניקה. הדבר הזה נחשב כן בסדר 10 ימים.

הינו"ר ז. טפליר:
ההבדל הוא כי במקרה שיוחלט על בקורות
תחליט העירייה על האחוז לפי הבקורות,
ובמקרה שתקבל הצעתך, תצטרך העירייה להחליט על חמישים מוגים שונים.

ה' רוטנברג:
דבר זה יותר קל מבחינה טכנית והרבה
יותר זול לעירייה. לפי הצעת היושב-ראש
צריך לעשות את חסכון האחוזים מסכומים נוגים, ואילו לפי הצעתנו יש טבלה
מוכנה. בקשתנו שהיא בקשה חלק מן העיריות, להשתיר זאת כפי שהצענו.

מ. חזני:
אם אגבנו מסלימים עם זה שלא נגמור את
המדק לפני הפגרה, אפשר להזמין מוסחים.

הינו"ר ז. טפליר:
אם הוועדה לא תקבל את הצעתי לטמוע
דעה מוסחים, אעשה זאת בעצמי ואביא את
דעתם לוועדה. אין זה בעיה ל סכניקה בלבד אלא של מבנה עבודת העיריות.

מ. חזני:
אם נדאוגנו לגמור זאת לפני הפגרה, אפשר
לדון בעציה המרכזית הזאת במליאת הוועדה
ולהעביר את יתר הדברים בוועדת מדינה.

הינו"ר ז. טפליר:
לא הייתי רוצה שנעשה מלאכה בלתי שתוקנת.
הבעיה אינה כדורה לי ב-100%. איננו
רוצה לקבוע חוק שלא יאפשר הסבר נכון על הדברים.

רל/טי

מחזור הכנסות ולתרה על ידיבותיה כדי לאפשר
לדועדות להתכנס, אבל תוכלי שחובתנו לקיים

אמנם:

יציבות ברוטאות.

מכנסת לא השליה עלינו להביא את החוק לפני
ה-31 במרץ.

יג'ר.י.מפני:

השלימו לחלק את החוק על סנת שהחלק הזה יובט
עד לינת הכנסות החדשה. לא לנו עכשיו אפשרויות
בילות. הערה שתגמלה ליציבת הכנסות.

אמנם:

ככל העדויות מולל אמת תפתס בזה הסנה. איננו
רוצה להוציא מוטת ידני דבר בלתי מתוקן.

יג'ר.י.מפני:

אני מציע לקיים יותר יציבות, ואין פירוש
הדבר להוציא חוק בלתי מתוקן.

אמנם:

איננו יכול לציב הערב.

יג'ר.י.מפני:

אני מציע לציב סדר בלתי יציבות, מיומן שיציבת
מכנסת תחזיל רק בשעה 8.00.

אמנם:

איננו יכול להתחייב על כך. אין זה דחוף.
הבלתי אנו י תקווה לתקן בעזרת חוק זה את מצב

יג'ר.י.מפני:

בילות, וזה רעה הזתת: לא.

מעיונית היתה אמרו לי בפירוש דעה מעונינים
בחוק (ז.מפני): איננו רוצה אפשרות להביא את
של הערכה.

אמנם:

במק סדר כ-8.30 עד 2 ולאחר זאת בחליט.

יג'ר.י.מפני:

ישנה בועלה ב-10.30.